

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Idea Theologiæ Specvlativæ

Petrus <a Sancto Josepho>

Coloniæ, 1648

XII. De utroque extremo unionis hypostaticæ, ut ea de facto peracta est.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38884

Tertia pars facilè suadetur, quia datur humanitati persona ipsa Verbi, eique intimè unitur, ut eam sustentet in ratione suppositi, & cum illa unum per se constituat; quod multo majus est, quàm Deo uniri per gratiam, aut per visionem beatificam. *Confirmatur*, nam nulli creaturæ quantumvis perfectæ, etiam si gratia valde intensa prædita sit, aut visione Dei fruatur, debetur unio hypostatica: Contra verò eò ipsò quòd humanitas est unita Verbo, debetur illi gratia quodammodo infinita, & beatitudo essentialis, ergo signum est unionem hypostaticam esse donum longè aliis perfectius.

Dices, Eucharistia videtur majus donum. *Respondet* est majus extensivè, quia Christus se totum dat omnibus; unde Eucharistia dicitur extensio Incarnationis, at verò intensivè est minus, quia in Incarnatione Verbum unitur humanitati substantialiter, & hypostaticè, in Eucharistia verò conjungitur nobis secundum præsentiam localem duntaxat.

CAPUT XII.

De utroque extremo unionis hypostaticæ, ut ea de factò peracta est.

RESOLUTIO I. *Inter personas divinas solum Verbum est Incarnatum.*] EST DE FIDE, definita in variis Conciliis, & à sanctis Patribus, & Doctoribus Catholicis asserta, contra Sabellianos qui cum existimarent, tres personas Trinitatis non distingui inter se realiter, sed solo nomine, consequenter docebant omnes esse Incarnatas.

Potest autem ex eo sufficienter probari, quòd Scriptura sacra Incarnationis solius Verbi meminit. Cum enim hoc sit præcipui momenti, id non prætermisisset, nec neque alia necessaria ad credendum; quia verò id pendet à voluntate divina, demonstrari non potest. Variæ tamen congruentiæ afferri possunt, cur potius decuerit Verbum incarnari, quàm alias personas.

S. The.

S. Thomas 3. p. quæst. 3. art. 8. Tres adducit à concionatoribus observandas, 1. est, quia cum omnia per Verbum facta sint, æquum erat ut per illud restaurarentur. 2. quia cum regnum cœleste non detur, nisi filiis adoptivis, conveniens erat ut homines participarent hanc filiationem, per eum qui est filius Dei naturalis. 3. quia peccaverat homo, appetendo scientiam inordinatè, sicque recesserat à Deo, congruum fuit ut per Verbum veræ sapientiæ reduceretur ad Deum. 4. addi potest, quia non erat inconveniens, quod qui erat filius ab æterno, fieret filius in tempore: at non ita congruebat, quod Pater, aut Spiritus sanctus esset Filius. Et 5. decebat enim ut ipsemet Filius, qui est persona veluti media inter Patrem, & Spiritum sanctum, fieret mediator inter Deum, & homines.

Dices, opera Trinitatis ad extra sunt indivisa, seu conveniunt tribus personis. *Distinguo,* si per opus intelligas influxum activum, concedo id esse commune tribus personis, si verò rationem terminandi, nego; non enim spectat ad naturam, reddere rem incommunicabilem, sed hoc est munus suppositi ut sic: quare cum suppositum Verbi sit realiter ab aliis distinctum, non mirum est quòd aliquid ei conveniat in ratione termini, quod aliis non competit.

Quo loco advertte 1. licet Pater & Spiritus sanctus propriè non sint uniti naturæ humanæ, eos tamen in illa existere modo speciali, propter identitatem cum natura divina: quatenus si per impossibile, ratione immensitatis in ea non præexisterent, vi novæ unionis inciperent in illa existere per concomitantiam, cum à Verbo separari non possint.

Adverte 2. Patrem, & Spiritum sanctum esse per concomitantiam immediatè, in humanitate Christi connaturaliter existente, quia idem sunt quoad naturam cum Verbo, quod in illa est per se primo: esse verò per concomitantiam tantum mediatè, in eadem

ut

ut existente in Eucharistia, quia scilicet Verbum non est in ea per se primò, sed tantum immediatè per concomitantiam, ut suppono ex materia de Eucharistia.

RESOLUTIO II. *Verbum divinum terminavit naturam humanam, ratione alicujus relativi, non absoluti.]*
EST COMMUNIS contra Durandum, sumiturque evidenter ex Conciliis quæ docent, Filium assumpti de humanitatem in singularitate personæ, & in eo quod proprium est Filii: itemque unionem non esse factam in eo quod commune est Trinitati.

*Probat*ur autem 1. quia si Verbum divinum terminaret naturam humanam, secundum aliquid absolutum, & commune tribus personis, sequeretur tres personas esse Incarnatas: cum enim illud commune non magis Verbo, quàm aliis personis conveniat, non magis Verbum ratione illius dici debet unitum humanitati, & Incarnatum, quàm reliquæ personæ.

Dices non sequi, quia non est facta unio ad personalitates Patris, aut Spiritus sancti, sed tantum ad personalitatem Filii. *Sed* contra, nam id sufficit ut tres personæ sint Incarnatæ, in quantum Deus; unde ulterius sequitur, Patrem simpliciter Incarnatum esse, sicut simpliciter dicitur, Patrem creare, etsi non creet, nisi ut Deus est.

*Probat*ur 2. Quia Verbum divinum per id facit, naturam humanam subsistere, per quod ipsum subsistit; atqui ipsum subsistit per quid relativum, non per absolutum, ergo &c. Hinc sequitur Verbum terminare naturam humanam per aliquid relativum, quia cætenus illam terminare dicitur quatenus facit eam subsistere, supplendo vices subsistentiæ creatæ.

*Probat*ur 3. Specialiter contra Durandum, nam ille putat humanitatem habere duplicem unionem, aliã qua unitur naturæ divinæ, aliam qua unitur Verbo; hoc autem inauditum est apud Patres, & Theologos, qui

DE CHRISTO CAP. XII. 213

qui unam tantum unionem in mysterio Incarnationis agnoscunt, ex parte Dei.

Neque refert quòd, ex communi sententia, humanitas non tantum sit unita personalitati Verbi, sed etiam naturæ divinæ, hoc enim factum non est per duas uniones distinctas, quarum una præexigatur ad aliam, ut vult Durandus, sed per eandem unionem primariò ad personalitatem Verbi, secundariò verò ad naturam divinam, quæ ipsi perfectè identificatur, terminatam.

Dices, homo est ens absolutum, at si Christus constituitur hic homo, per aliquid relativum, non est ens absolutum, ergo non potest eo modo constitui. *Respondet*, etsi Christus præcisè ut est persona, sit quid relativum, tamen ut hic homo, est quid absolutum; quia sic constituitur humanitate, quæ est quid absolutum.

RESOLUTIO III. *Verbum assumpsit veram animam humanam & rationalem, verum etiam corpus ex carne & ossibus constans; itemque sanguinem, aliosque humores.*] PRIMA PARS est de fide contra Arianos, qui asseriebant in Christo Verbum fuisse loco animæ, & contra Apollinarem tribuentem Christo animam duntaxat sentientem. *Potest autem probari* i. ex Scriptura sacra, quæ varios tribuit Christo affectus, qui nequeunt illi competere, nisi ratione animæ humanæ, ut cum dixit Christus *Ioan. 10.* Nunc anima mea turbata est, & *Matth. 26.* Tristis est anima mea usque ad mortem.

Item ex plerisque Conciliis, & Patribus, qui adversus prædictos hæreticos eam constanter defendunt. Nobis sufficiat illud ex Symbolo Athanasii, ab universali Ecclesia receptum, & approbatum. Perfectus Deus, perfectus homo, ex anima rationali, & humana carne subsistens; ubi de Christo agitur.

Ratio id ipsum suadet, nam ex fide constat Verbum esse verum hominem, at non esset verus homo sine anima rationali. Deinde Verbum assumpsit naturam huma-

humanam, ut pro nobis oraret, mereretur, & satisfaceret: at hæc exigunt libertatem, & rationem.

Dices, nonne Verbum potest corpus vivificare? ergo frustra ponitur anima. *Respondeo*, Verbum non posse corpus vivificare, ut requiritur ad essentiam hominis, nempe sub ratione formæ intrinsecæ, quæ in eo sit principium operationum vitalium, sed tantum in genere causæ efficientis, quod non satis est.

Secunda pars est etiam de fide, fuitque olim definita in nonnullis Conciliis, contra varios hæreticos, qui de Christi corpore malè senserunt. Sumitur autem ex Scriptura *Joan. 1.* Et Verbum caro factum est. *Luc. 24.* Palpate, & videte, quia spiritus carnem, & ossa non habet.

Accedit ratio, nam non modo anima sed etiam corpus organicum constans carne & ossibus, spectat ad essentiam naturæ humanæ; quare cum Verbum divinum veram naturam humanam assumpserit, negari non potest, quin verum corpus humanum constans ex carne, & ossibus sibi copulaverit.

Dices ex Apostolo *1. Cor. 15.* Primum hominem de terra, fuisse terrenum, & secundum de cælo, cœlestem: at primus homo verè ex terra compactus erat; ergo & secundus ex materia cœlesti. *Respondeo*, ex sententia Patrum, Christum vocari hominem cœlestem, sive quia cœlestem vitam duxit, cum esset beatus & planè impeccabilis; sive quia corpus illius, per operationem cœlestem, fuit mirabiliter formatum in Virgine, Verboque unitum.

Tertia pars est communis contra Durandum, & quosdam alios probaturque, tum ex Clemente VI. in Extravagante. Unigenitus, de pœnitentiis & remissionibus, ubi declarat unam guttam sanguinis Christi, propter unionem ad Verbum suffecisse ad redimendos homines: tum quia Verbum assumpsit naturam perfectam & integram, atque ad eò constantem

tem partibus omnibus, quæ spectant ad integritatem illius, qualis sine dubio est sanguis; cum sine illo homo neque operari, neque vivere possit. Cæterum quia non est ratio, cur potius una pars sanguinis assumpta sit, quàm alia, dicendum est totum fuisse assumptum. Et quod de sanguine asserimus, affirmandum est de rore, & cambio, ob paritatem rationis. Quod ut intelligas.

Nota, sanguinem, ex communi sententia Medicorum, sub ea forma sanguinis qua est in venis, non mutari proximè & immediatè in carnem nervos ossa, aliasque corporis partes, sed in quandam substantiam puriorem & defœcatoriorem, qua initio transmutationis dicitur ros, in progressu verò cambium; & in fine, gluten, quod propriè jam est substantia viva ipsius animalis.

Dices, quod Verbum semel assumptum, nunquam dimisit; at dimisit varias partes sanguinis, quæ manserunt apud homines post resurrectionem. *Respondeo*, pronunciatum illud debere intelligi, de præcipuis humanitatis partibus, quæ Verbum nunquam dimisit ex integro, non de quibuslibet earum particulis: cum per continuam actionem caloris naturalis, aliæ & aliæ partes substantiales è corpore Christi effluerint.

Quarta pars ostenditur, quia alii humores pertinent ad integritatem corporis humani, unde ex communi sententia, in corporibus beatorum reperiuntur: & eadem ratio probat assumptos spiritus vitales & animales, maximè cum sint instrumenta valde necessaria ad sensationes, aliasque vitales operationes exercendas: itemque dentes, ungues, & capillos.

RESOLUTIO IV. *In assumptione humanitatis nulla intercessit temporis duratio, aliquis tamè ordo naturæ inter partes assumptas servatus fuit.*] PRIOR PARS probatur, nam in primis anima Christi non extitit prius

prius tempore, quàm unita sit corpori, ut fides docet contra Origenem; & ratio est, quia cum Christus sit verus homo, habet animam ejusdem rationis cum animabus aliorum hominum; quæ proinde postulat eundem productionis modum; atqui aliæ animæ cum sint essentialiter formæ, ex natura sua postulant creari, simulque infundi corporibus quæ ab ipsis informari debent; ergo idem dicendum de anima Christi.

Deinde non prius tempore extitit Christi anima, quàm unita sit Verbo, siquidem in eodem instanti quo illa extitit, fuit unita corpori, & consequenter extitit humanitas; hæc autem non prius tempore esse debuit, quàm Verbo uniretur, quia aliàs B. Virgo non esset mater Dei: quare Christi anima fuit unita Verbo, eodem instanti temporis quo creata fuit.

Rursus corpus Christi non prius extitit, quàm fuerit animæ unitum, fuit enim in instanti formatum ex purissimo Virginis sanguine, per virtutem Spiritus sancti, adeoque tunc anima informatum fuit, ad modum quo alia hominum corpora informantur, statim atque perfectè formata sunt, organisque distincta, quantum satis est ad receptionem animæ: unde cum in eo instanti extiterit humanitas, quæ nunquam fuit, vel cum propria subsistentia, vel sine subsistentia Verbi, consequenter corpus Christi non prius tempore extitit, quàm Verbo unitum fuerit. Ex his autem collige animam Christi non prius fuisse unitam corpori, quàm Verbo, aut vice versâ, item corpus illius non prius fuisse unitum animæ, quàm Verbo, vel è contrâ.

Posterior pars declaratur. Nam primò ordine intentionis, anima rationalis prius natura fuit à Verbo assumpta, quàm caro; sicut enim ordine intentionis, prius assumpta est humanitas, quàm anima, & caro: ita anima prius quàm corpus, eò quòd per se longè est nobilior corpore, nec videtur corpus assumptum
nisi

nisi ut per illud, & in illo Christus operationes animæ exercere posset. Secus dicendum de ordine executionis, nam assumptio animæ supponit illius creationem, & animæ creatio supponit corpus, cui infundatur, productum, & organis distinctum, propriamque ex se substantiam exigens; quare cum Verbum talem substantiam in corpore suppleverit, prius illud sibi univit, quàm animam.

Secundò licet ordine intentionis, natura humana prius assumpta sit, quàm partes illius, ordine tamen executionis, prius assumptæ sunt partes, quam humanitas. Siquidem quoad executionem, caro prius fuit Verbo unita, quàm anima, & anima prius Verbo, quàm carni; eò quòd anima rationalis petit subsistere independentè à corpore, & corpus independentè ab anima, Verbumque utriusque substantiam supplevit: ordine igitur executionis, prius partes illæ assumptæ sunt, quàm inter se unitæ, adeoque priusquàm existeret, aut assumpta esset humanitas. *Confirmatur*, nam si humanitas per se primò, quoad executionem assumpta est, & partes non nisi ratione illius, plane sequitur, ablata unione Verbi cum ipsa humanitate destrui etiam unionem illius cum corpore, & anima; cuius tamen oppositum in triduo mortis Christi contigit.

CAPUT XIII.

De nonnullis qua circa unionem hypostaticam, de possibili considerari possunt.

RESOLUTIO I. *Alia natura rationalis specie ab humana distincta, nempe Angelica, itemque irrationalis, verbi causa, Aquila aut Leonis, à Verbo hypostaticè assumi potuit.*] PRIOR PARS est communis contra Albertum Magnum, potestque probari tum ex Paulo, qui cum ad *Hebræos* 5. ait, Verbum non apprehendisse Angelos. sed semen Abrahamæ, satis indicat, unionem personalem Verbi cum natura Angelica, esse possibilem; tum quia si Verbum potuit impedire,

K

quo-